

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

A magyar faj fennmaradása és jövője.

I.

Gróf Széchenyi Istvánnak ez volt jelszava: „Ébredj magyar!“ Ma egy második Széchenyinek Kárpátoktól Adriáig azt kellene elragadó lelkesedéssel kiáltani: „Foglalj tért, oh magyar! munkára és versenyre kelj a hazai és közélet minden ágában!“

Hogy ma egy második Széchenyinek ezt kellene hangoztatni, szükségessé vált a magyar faj emelkedése és erősödése, az őt megillető hegemonia biztosítása és egyáltalában nemzetünk jövő jólléte szempontjából.

Nemzeti és társadalmi életünk az utóbbi évtizedek alatt igen sok tekintetben roppant forrongásoknak s — mondhatjuk — átalakulásoknak volt alávetve.

A lovagkor letűnése és az állandó hadsereg felállítása érzékeny csorbát ejtettek a magyar nemesség hajdan dicsőség övezte vitézségén. Az ősi fény és tekintély, mely nevéhez volt tapadva, ma már napról napra homályosul.

Az ősiség és jobbagyság eltörlése, karöltve az arisztokrácia számos hibáival, szemléletmást nyilvánuló pusztulásnak és veszendőségnek tették ki a nemességet.

A mint sajnos tapasztaljuk, az is tény, hogy a magyar népfaj házasságai nem oly termékenyek, a magyar népfaj nem oly szaporodik, mint a velünk lakó

más nemzetbeliek. Említsük-e még a magyar népfajnak a kivándorlás és sok helyen az egészségügyi szabályok be nem tartása miatt naponként észlelhető apadását, továbbá immitt-amott előforduló elkorcsulását? Azt hisszük, ennyi is elég annak megértésére, hogy a magyar faj fennmaradásáról és jövőjéről gondoskodni kell.

De lássuk röviden a létező állapotokat, s lássuk főképp azt, hogy mi lenne a teendő e fontos nemzeti és társadalmi ügyben.

A ki figyelemmel kíséri a magyar faj szerepkörét a nemzeti és társadalmi életben, könnyen beláthatja, hogy a magyar fajnak, főképp a nemességnek jelenlegi szereplése a megyékre, a kinevezéstől függő hivatali állásokra s a parlamentre szorítkozik; de itt is az alsóházban nagy hiány mutatkozik e tekintetben. A felsőház független tagjai közül pedig igen sokan, kik valóban hivatva volnának s tudnának is a nemzet nyomorúságos ügyein, bajain segíteni: visszavonulnak.

A más téereken pedig — a mint látjuk — a nem magyar fajnak általjóformán tulszárnyaltatnak.

És ez természetes is, mert az ősrégi uradalmak kastélyaiban s a kisebb birtokokos kuriáiban is mostanában többnyire idegen fajnak (szükségtelen mondanunk, kik) székelnek és uralják a helyzetet.

A magyar nemesség fiai ma a hadseregben is legfennebb kapitányságig

emelkednek, azután adósságokkal terhelt hazajönnek, nem törődve sem nemzetiségi, sem társadalmi magasabb tekintetekkel azzal, hogy a vezérpolezokat és állásokat kik foglalják el s kik lépnek nyomukba azon helyekre, melyek kitarítás mellett rájuk várnak vala.

Magyar tengerpartunk van Fiumében, de mi haszna, midőn még ez ideig fájdalommal kell felkiáltanunk, hogy hát magyar tengerészeink hol vannak? Elég nekünk a szépen hangzó magyar tengerész elnevezés és magyar tengerpart magyarok nélkül is.

Szomorú vigasztalások!

A diplomácia fontos állomásaira manapság a nemesi osztályból kevesen képesítik magukat.

Az pedig már ritka dolog, hogy főúri családjaik sarjai az egyházi rendbe lépjenek, még ritkább, hogy ott hasznos tagokká váljanak.

Az ipar, kereskedelem és vállalatok élén rendesen zsidók, németek s más nemzetbeliek foglalnak tért.

Tőkepénzes, bankár stb. vajmi kevés találhatik a magyarok között, de hogy a magyarok az idegen nemzetiségű bankárok zsebeiben vannak, az — fájdalom! — tény.

A magyar faj ily visszavonultsága, önfajának fenntartása iránti tétlensége és közönye mellett alig lehet valakinek még reménye is arra nézve, hogy a maga fensőbbiségét, törvényszerű hegemoniáját maradandólag fenn fogja tarthatni.

Eljőhet még az idő, midőn a magyar

idegen leendő itthon, mint volt hajdan. Jöhetnek idők és körülmények, midőn ezen országnak talán kérdésessé vált jövője felett majd azok fognak dönteni, kik ma az anyagi hatalomnak birtokában vannak. Hogy kik ezek, mondanunk sem kell; mindenki jól tudja azt.

Itt van tehát az ideje, hogy a magyar, főképp a mérv- és irányadó köz- és főnemesség — mérlegelve helyzetét, engedve a fajfenntartás parancsolta kötelességérzetnek — felfogja, megértse az idők jeleit; itt az ideje, hogy a magyar faj foglalja el újból a pozíciókat, melyeket egykor véren szerzett, most pedig odahagyott.

—s—s.

Gróf Lónyay Menyhért.

Lónyay Menyhért gróf hétfőn este fél hat órakor hirtelen meghalt. A szomorú esetről a következőket írhatjuk:

A gróf hétfőn délelőn Budapesten a ref. szuperintendenszékben tartott gyűlés igazgatóságának szűkebb körű ülésén elnököl, midőn tanácskozásközben egyszer csak fejéhez kapott, eszméletét veszítette és székében hátra dőlt. Nemsokára azonban magához tért, s ekkor karon fogva Szász Károlynak a gyűlésterem szomszédságában levő magánlakásába vezették. Éppen déli 12 óra volt és a gróf semmi áron sem akart maradni, haza kívánczolt lakására, mely a földhitelintézet házában van. Utóbb mégis, Szász Károly rábeszélésének engedve, ott maradt a páspók lakásán. Rögtön orvosokért küldtek, s délután három órára megérkezett neje is Szent-Lőrinczről. Lónyay azonban ekkor már nem volt eszméleténél, szívéhez kapkodott kezével görcsösen, mintha azt fáj-

erdőre. Gombos uram egy kissé különöz természetű bir, de azért mostani kimaradása ne aggassa kegyedet.

A leányka láthatólag megvigasztalódott az ifju szavaira. Mintha egy nagy teher esett volna le kebléről. Mihelyt kinzó aggályai elmúltak s kezdett magához térni, pírulva bontakozott ki az ifju karjai közül.

Leültek a puha gyepszönyegre s a leányka elbeszélte, hogy mennyit szenvedett az utolsó napok alatt, mennyit aggódott atyja különös magaviselete felett, és mennyire kinozta Steiner ostoba szerelmi ömlengéseivel s mennyire fájt neki Sándor hirtelen való visszavonulása. Az ifju meg nem mondhatván a valódi okot s az utóbbi izgalmas napok élményeit, apja ellenkezésére hivatkozott, a miért Juliskával szakítania kellett.

— És most, drága Juliskám, a mi boldogságunk napja kezd ragyogni. Az akadályok, melyek egyesülésünket gátolták, egyenként kezdenek leomlani. Apám beleegyezett házasságunkba s Gombos uramnak nincs oka továbbra ellenszégülni.

— Ön tudta, Sándor, szülőink gyűlölködésének okát? Kérem, mondja el — kiáltá kíváncsian a leányka.

A „Székelyföld“ tárczája.

Gombos uram leánya.

(Elbeszélés.)

Írta: Dobay János.

(Vége.)

IX.

Juliska egész éjjel nem hunyta le szemét. Apja távolléte nyugtalansággal töltöte el szívét. Távozása, a Steinerrel folytatott beszélgetés után, egy megnevezhetlen gyantú ébresztett az iránt, hogy atyja rossz szándékot táplál az ifju iránt. A szegény leánykát lázas képek gyötörték egész éjjelen. A midőn a hajnal első sugarai megvilágították kis szobáját, felkelt s apja szobájába sietett. Az ágy érintetlen volt, ez éjjel nem feküdt senki benne. Különbön is Juliska meghallotta volna, ha atyja az éjjel hazatért volna. Kiment az udvarra, kérdézősködött a cselédek-től, de senki sem tudta megmondani, hogy Gombos merre van. Apja máskor volt napokig távol a háztól, azonban Juliska megszokta már ezt s legfőleg némi nyugtalanságot érzett felette; azonban most szívét ezer aggály gyötörte. Előérzete sugta, hogy valami szerencsétlenség van készülöben; de

hogy ez kit fenyeget, őt, apját, Steinert vagy Sándort: azt nem tudta kitalálni. Bejárta a kertet, végig ment a falun s mindenkitől kérdezősködött apja felől, bebarangolta a mezőt, de sehol sem akadt apjának semmi nyomára. Midőn teljesen kimerülve hazatért, jutott eszébe a találkozás, melyet Sándor tőle kért. Oly nagyon aggódott apjáért, hogy még erről is el tudott feledkezni. Meghagyta a cselédeknek, hogy ha apja időközben hazatér, jöjjenek utána a cserjésbe, s aztán elindult a találkozó helyére. Törös Sándor már várta. Az ifju ragyogó arccal sietett feléje, azonban meglátva holt-halovány arcát, ijedten kiáltott fel:

— Az Istenért, mi lelte önt, drága Juliska? hisz ugy néz ki, mintha most kelt volna ki a sírból.

A leányka nem szólt semmit, hanem oda veté magát az ifju keblére, és ott kisírta a mult és jelen minden keservét, minden bánatát.

Az ifju édes gyönyörrel szorítá szívéhez a síró leánykát, kit eddig még érintenie sem volt szabad. A fájdalom annyira erőt vett szegény gyermekben, hogy eddigi szemérmes tartózkodását elhagyva, az ifju keblére borult. Szíve annyira tele volt keserőséggel,

hogy tán szétpattant volna, ha egy szerető kebelén ki nem sírhatta volna magát.

Az ifju gyöngéd kérdéseket intézett hozzá, mire a leányka könnyek között mondá el, hogy mennyit szenvedett az utolsó időkben, s hogy keserve teljes legyen, most meg apja távozott el s tegnap este óta sehol sem találhatót.

— Ne busuljon s ne epossze magát, drága Juliskám — szólt az ifju meleg részvétellel. — Gombos uram nem sokára vissza fog térni. Tudhatja, hogy neki régi szokása napokig eltűnni, de aztán mindig visszatér gyermekeihez.

— Oh, Sándor! szívemet kimondhatatlan nyugtalanság tölti el. Apám oly fenyegető hangon utasítá ki Steinert házunkból s pár perc alatt oly nyomtalanul eltűnt, hogy azon gyanu kinozta keblemet, hogy apám még azon éjjel találkozni akart Steinerrel. S ha igaz az, hogy apám valami rettenetes titok folytán ezen ifju hatalmában van, borzadok arra gondolni, hogy mi történhetett ezen éjjeli találkozáson.

— Én meg fogom vigasztalni az én kedves Juliskámat. Biztosan tudom, hogy Steiner jelenleg a szomszéd városban van, Gombos uram meg már korán hajnalban a házunk mellett ment el s aztán felment az

alná. Az orvosok konstatálták, hogy régi kó-baja folytán beállott szivgörcsei állapotát olyanná tették, hogy a legrosszabbtól lehet tartani. A gróft most erős hányási inger fogta elő s azután ismét hátra dőlt a vánk-sokra, s este fél hat órákor nehéz küzdelmek után kiszenvedett.

Halálának híre gyorsan elterjedt a fővárosban s a halottat sokan nézték meg az ismerősök közül. A gróf az akadémia halottja is lévén, Fraknói Vilmos akad. titkár intézkedése folytán a gyászoló család beleegyezésével a holttestet az akadémiába szállították, s másnap az előcsarnokban fekete posztóval bevont ravatalra helyezték. Temetése csütörtökre tűzött ki.

A gyászoló özvegyhez másnap számtalan részvétnyilatkozat érkezett. Kifejezték részvétüket: az uralkodó pár, Ferdinánd toskánai nagyherceg, Báro Nopcsa főudvarmester, Ferenczy Ida a királyné felolvasónője, Thurn-Taxis herceg, özv. Maxseéné, az elhunyt helgolandi kormányzó neje, és még számos társulatok és egyesek.

Az elhunyt gróf élete szakadatlan lán-czolat volt a tevékenységnek. Volt idő, midőn hazája sorsát kezében tartá. 21 éves korában már törvényhozó volt. Szorgalmas és hasznos tagja volt a 43-ki országgyűlésnek s 1847-ben már feltűnést keltett „Házánk anyagi érdekeiről“ szóló munkájával. Tagja volt a 48-ki törvényhozásnak is s a második miniszterium alakulásakor államtitkár lett a pénzügyi tárczában.

A világosi fegyverletét után ő is külföldre, Párisba menekült, honnan kegyelem útján már 1850-ben visszatért s egy ideig birtokán elvonulva, magángazdasággal foglalkozott, míg ismét visszatért az irodalmi és társadalmi élet terére.

Itt kezdődik az a roppant tevékenysége, mely állandó nyomot hagyott kivált gazdasági életünk mezején s melynek jótékonyosságát ellenfelei is elismerik. Jelentékeny része volt nevezetesebb pénzintézeteink létrehozásában. A Tisza-szabályozás ügyében tevékeny részt vett. Számos vidéki gazdasági egyesület, takarékpénztár, iparegyesület s más közhasznú intézmény az ő kezdeményezésének köszönheti léteét.

Tevékenységének jelentékeny részét szentelte a magyar tud. akadémia ügyeinek, melynek b. Eötvös halála után első elnöke volt. Itt különösen kiemelendő, hogy Lónyay volt az, kinek az akadémia jelen anyagi felvirágzását köszönheti.

A protestáns egyház ügyeinek vezetése körüli szerepe is a legkiválóbbak egyike. Főgondnoka volt a dunamelléki ref. szuperintendenciának.

Mint szónok, nem tartozott a kiválóbbak közé. Beszédei szebbek olvasva, mint hallgatva. Inkább a tett embere volt, mint a szóé.

Az ifju arca elborult s zavart hangon szólt:

— Most még nem tehetem, hanem talán egykor el fogom mondani.

A leányka nagy, okos szemeit az ifjura függeszté, mintha lelkebe akart volna látni. Az ifju nem bírta el e néma, kérdő tekintetet s lesüté szemeit.

Hosszu, kínos szünet után az ifju megragadá a leányka kezét s meleg hangon szólt:

— Ne törődjünk most a multtal, édes Juliskám, hanem gondoljunk a jelenre. Az én szívemet remény és bizalom tölti el s egy titkos hang sugja, hogy reánk még sok boldogság vár.

A leányka mélyen felsohajtott s az ifju élénken folytatta:

— Még ma el kell dölni sorsunknak. Elmegyünk ketten Gombos uramhoz, elébe lépünk s én feltárom bátran, őszintén szívem érzelmeit s megkérem az ön kezét. Érzem, hogy a szerelem ékesszólóvá fog tenni, s nem fogja beleegyezését megtagadni. S ön is segíteni fog ugy-e, drága Juliskám, nagy feladatomban?

— Egész lelkemből — kiálta a leányka csillogó szemekkel.

— És most menjünk sorsunk elébe — kiálta az ifju lelkesülten.

A miniszterium megalakulván, abban Lónyay a pénzügyminiszteri tárczát vállalta el. 1870-ben közös pénzügyminiszterré neveztetett ki s ez időben grófi rangra emeltetett. 1871. végén mint a magyar kormány elnöke tért vissza Budapestre. Miniszterelnöki széke gazdagabb volt keserőségekben, mint politikai sikerekben. Súlyos támadásoknak volt kitéve s tulajdon kabinetjében is kitört ellene az elégtelenség, minek következtében 1872. decz. 2-án a kormányelnöki tárczát le is tette.

Ezután pár évvel teljesen le is lépett a politika teréről s szentlőrinczi birtokára költözött, hol megírta nagyszabásu munkáját a „Bankügy“-ről. Még az utóbbi időkben is nagyszabásu tervekkel foglalkozott, melyeknek megvalósításában azonban a halál megakadályozta.

Legyen áldás emléken!

Zabolától Berlinig.

(Csekme Ferencz ref. papjelölt uti naplója).

II.

(Az operaház megnyitása. A Margitsziget. Városliget. Állatkert. Népszínház. Múzeum. Technológiai iparmúzeum. Nemzeti színház. Operaszínház. Múzeumi képtár. Akadémiai képtár. Országgyűlés. Fűvészkert. Üvegfestészeti kiállítás. Munkácsi: Krisztus a Kálvárián. Egy jó ember.)

A véletlen úgy hozta, hogy épen akkor érjünk a fővárosba, mikor az évek óta épülő s ez év szept. 27-ére a felséges király bőkezősége folytán elkészült új m. kir. operaszínház megnyitott. Bármint ohajtottunk volna azonban magunk is részt vehetnünk mint publikum a megnyitáson: nem lehetett. Csak koronás fők, arany gallérok, koszorús homlokok juthattak be.

Lehetett még egy néhány olyan is, kik ugyan nem voltak sem főhercegek, sem tábornokok, sem költők, hanem ezeknek valami egyéb sajátos tulajdonuk volt, a mi megnyitotta az új zárat új kulcsal az új operaházban: aranyból van a zsebük; mondjuk falusiasan: sok arany van a zsebükben.

Nem tartozván az említett uraságok egyik csoportjához is, sorakoztunk egy más, nagyobb csoporthoz. A ki nem mehetett az új házba: nézte, kik mennek.

Mi sem mehettünk az új házba: mi is néztük, kik mennek.

Mentek ott elegenden. Ott volt ő felsége a király is. Saját háza; ő építtette.

Nekünk csak negyednapra jutott osztályrészünkbe, hogy egy árva, galleriára szülő jegyeceket megvehessünk reggel 8 órákor, nehogy fél 9-re az is elfogyjon.

Wagner Richard „Lohengrin“ regényes operáját adták. (Fordította Böhm G. és Ormai F.) I. Henriket (Madarász) Ney, Lohengrint Hajós, Telramundi Fridrik brabanti

A szerelmes pár karöltve indult a falu felé. Alig tűntek el a bokrok között, a sűrűségből Terka lépett ki, hosszú szeretetteljes pillantást vetett a távozók után, majd megtérdre borult és sűrű könnyek áztatták barna ránczos arcát.

A mint az ifjak a ház felé közeledtek, mindkettőjüknek feltűnt az a szokatlan élénkség, mely az udvaron volt. Cselédek s idegen falusiak csoportosultak a tornác körül. Juliskát szomorú elősejtelem gyötörte, meggyorsítá lépteit, majd megfutni kezdett. Sándor mindenütt követé a leánykát, azonban nem kísérté meg őt megnyugtanni. Érezte, hogy ott valami nevezetesen dolognak kellett történnie. Alig valának egy pár száz lépésnyire a háztól, midőn egy cseléd rohant feléjük, ijedt hangon beszélt el, hogy Gombossal nagy szerencsétlenség történt, az erdőben egy meredek szikláról lebukott, s a favágók ez előtt egy órával ott találták összezuva a szikla tövében. Felvették s az imént szállíták haza.

Juliska egy sikoltást hallatott s aztán nem futott, hanem repült a ház felé. Az udvaron összegyűlt nép tisztelettel nyitott neki utat. Berohant a szobába s egy kiáltással eszméletlenül omlott atyja élettelen testére.

gróft Láng, Brabanti Elsét Reich L. játszották.

Valami nagyszerű, imposans már maga a dalszínház épülete is, ugyannyira, hogy csaknem elég volt nekünk, ha magát a színházat figyelhettük meg, nemhogy az előadásra is teljes gondot fordíthattunk volna. Különben is az előadásnak inkább zenei részét hallhattuk, mert szövegét értenünk egyáltalán lehetetlen volt a távolság miatt.

A dalszínház lépcsőzete és feljárata, meg a két alsó páholy előcsarnoka oly gazdagon van kiállítva, milyen sem csinra, sem értékre nézve nincsen sem a bécsi, sem a drezdai operaszínház. A falak főképp a menyegyzeten művészi képekkel vannak ellátva különösen a régi görög mesés világából. Nagyszerű a színház mennyezete; látja élni az ember ismét a régi világot. A mythologiai eszmei alakok művészek kezei által élnek; s bár eltűnt évszázadok árjai csapódtak ide meg oda s hegyet kavartak oda, hol azelőtt tenger vala, tengert öblögettek az óriási bérce helyére; bár népek születtek, nemzetek veszték el: a görög művészet, költészet és szobrászat — mintha csak a halhatatlanság balsamában fűződtek volna — évszázadok hosszú során gazdag tápot nyújtottak a költészetnek és szobrászatnak s nyújtanak még hosszú időn keresztül.

Az operaszínház dekorációja páratlan a maga nemében.

Egy rövid heti ott tartózkodásunk alatt igyekeztünk mindent megnézegetni, a mit csak lehetett. Első sorban természetesen a közintézeteket, színházakat, muzeumokat stb. néztük meg.

Vasárnap volt első ismerkedésünk a kedves fővárossal.

A Margitszigetről sok jót olvastunk az újságokból hébe-korba; nosza tehát, tegyük vizitát Margit ő nagyságának.

Egy cajute-re jegyet váltottunk s ő nagysága kapuja elé hajóztunk. Szívesen fogadott. Sajnos, hogy nem volt fiatalkori pompájában. Az ősz szele megindult, sárgába öltöztette, vendégeit szétkergette.

Egy-egy eltévedt utazó szédeltett csak a fasorok között. Annál kényelmesebben megnézegethettünk mi holmit. A gyönyörű facsoportok, virágágyak és gyepes rétek között szép épületek emelkednek. A déli csúcsról gyönyörű kilátás nyílik Budára és Pestre. Tekintélyes virágház van ugyancsak a déli felén, lugosok között.

A sziget alsó részéről lóvonatu vasut jár a felsőre, hol tulajdonképp a fürdő van. Magas, kupolás födele a fürdő épületének már jó messze látható. Kastélynak gondoltuk először. A legszebb pázsit van az épület körül; tornáczát eleven girland ölelte át.

A tornáczra fellépve, három irányban futó gang hosszában sorakoznak a gazdag pompával s rendkívüli kényelemre berende-

Sándor nem hagyva el hölgységét a szerencsétlenség pillanatában, szintén belépett az ellenséges házba, s látva, hogy Juliska elájult, felélelé s a szomszéd szobába vivé, s a falusi asszonyok gondjaira bízta. A remélt első pillanatában senki sem gondolt arra, hogy orvosért menjen. Sándor egy lovaslegényt küldött utána, s azután a bámuldozó népet szétoszlatva, visszament a szobába. A Juliska szobájába lépve, bámulva vevé észre, hogy Terka áll az ágy mellett s igyekszik a leánykát életre téríteni.

Juliska nem sokára felnyitá szemeit s bámulva nézett maga körül, s midőn Sándort megpillantá, görcsös zokogásban tört ki. Átment a másik szobába s atyja szétzúzott éktelen testére borulva, sokáig keservesen sírt.

A kuruzslónő és az ifju egy kissé hátravonultak s engedték, hogy sirja ki magát. Néhány percz múlva az asszony oda lépett a leánykához s gyöngéden szólt hozzá:

— Gyermekem, ne epezzse tovább magát, azzal ugy sem segíthet már a dolgon. Engedje meg, hogy míg az orvos megérkezik, vizsgáljam meg atyját, s ha lehet, segítsek rajta. Terka már sok csodát mivelt.

A leányka szó nélkül félre állt, s a kuruzslónő megvizsgálta a hullát. Zsebéből

zett fürdőszobák kő-, márvány-, porcellán- és tükörfürdőikkel. A nyugoti oldalon lévő artézi kut vize mesterségesen van bevezetve minden egyes kádba.

Az artézi kut mélysége 62° 3'. Hőmérséke 35 R. Csigalépcső vezet a víz kifolyásához. A Dunába ömlése természetes vizeket mutat, utánzótt sziklatömb képezvén arról felől az épület oldalát.

Arany Jánosnak is kedvencz nyaralója volt e sziget s táblával is jelezve van a hely, hol gyakrabban pihenni szokott, e felirattal: „Arany János tölgyei.“

A „Feeske“ szállított Budáról a szigetre, a „Sólyom“-mal hajóztunk vissza Pestre.

Aznap délután az állatkertet, meg a városligetet néztük meg. József főherceg ugyanakkor volt az állatkertben a mi szerencsénk, mert kíséretéhez szegődve, mindent magyarázat kíséretében láthattunk meg.

A városliget gyönyörű fasoraival, szökö-kutjaival s most épen vasárnapi népességgel kedvesen lepett meg.

Este a népszínházba váltottunk jegyet, hol épen „Tündérlak Magyarhonban“ volt szönyegen. Gyuri rokkant obsitos huszár Tamásy, Marcsa, uti társa, a nemzet csalogánya: Blaha Lujza volt.

Hogy eféle falusi emberekre minő hatást gyakorol egy ilyen előadás: talán szükségten is mondanom.

Egy más alkalommal a nemzeti színházat is meglátogattuk. Dr. Grubicy László „Sziget a szárazon“ cz. egyfelvonásos vigjátéka és ifj. Ábrányi Kornél „A csalhatatlan“ czimű háromfelvonásos vigjátéka volt szönyegen.

Hogy a nemzeti színházban tehetségesebb színművészek vannak, rég elismert dolog, miről nekünk is volt alkalmunk személyesen meggyőződni. Ujházi, Náday, Sz. Prielle K., Palotai P., Szigeti Imre stb. egytől egyig mind valóságos veterán művészek. Maga a színház is nem oly kaczer kinézésű, mint pl. a népszínház; sokkal egyszerűbb, de megnyerőbb, mint amaz.

Mohón taluk Pest nevezetességeit; nem akartunk úgy járnunk, hogy a külföldet megismerjük s hazánkról s épen fővárosunkról ne tudjunk semmit.

Nem kevés élvezetet nyújtott a nemzeti múzeum képesarckának megtekintése. Rafael, Correggio, Reni Guidó, Tizian, Piloti művészek festményeiben gyönyörködni még eddig nem vala alkalmunk. A görög mythológiából, az őtestamentomi elbeszélésekből s főképp a kereszténység történetéből vett képek mellett nagyon sok kizáróan hazai tárgy is van. A kereszténységnek főképp első korszaka, úgy látszik, gazdag anyagot ad a művészek esetjének. Számtalanok, úgy szólva, a szentek életéből vett képek.

egy kis üvegcsét vett elő s azzal az arczot és halántékot bedörzsölve, szájába egy néhány cseppet öntött. A test erre rángatózni kezdett s pár pillanat múlva Gombos kinyitá szemeit. Juliska egy örömkilátással atyjához rohant s arczát, mely csodás véletlen folytán egyedül maradt épen testéből, csókjaival halmozá el. Gombos tekintete, mely előre bizonytalan, zavaros volt, mindinkább visszanyeré értelmes kifejezését s látszott, hogy gondolkozása működni kezd. Hosszason nézett majd leányára, majd meg Sándorra s arca láthatólag gyöngéd kifejezést nyert. Szemeit a kuruzslónőre fordítá, s az asszony figyelemmel kísérté annak minden mozdulatát s észrevette, hogy Gombos valamit akar. Követé szemei irányát, melyek most ismét a két ifjun nyugodtak. Az asszony kitalálta Gombos ohaját. A Juliska és Sándor kezét egymásba téve, az ágyhoz vezeté őket. Gombos arczán gyenge mosoly vonult át s szempilláival helyeslőleg intett. Most az asszony intett, hogy térdenjenek le, s kezét áldólag terjeszté ki fejeik felett. Gombos ismét igent intett szemeivel, s az ifjak elérte e néma áldást, zokogva csókolták meg a szerencsétlen áldozat szétzúzott békéi. Gombos most ismét Terkára pillantott s ajkai mozogni kezdtek. Az

Például csak egy néhányat említek: La Madonna di Fuligno, szt. Magdolna, La Madonna della sedia, A kánai menyegző, Krisztus levétele a keresztről, Krisztus megkereszteltetése, Krisztus a keresztfán stb. stb.

A régi pogány világból: Diana és Eudymion (Markó Károly), Aqua Nera (Markó), Ariadne Naxos szigetén, Euridice, A római Campagnából stb.

Az ó-testamentumból: Boász és Ruth, Jákób találkozása Ézsauval, Tóbiás az angyallal, Ábrahám megvendégeli a három angyalt stb.

Legérdekesebbek azonban a magyar történelem- és népéletből vett festmények: Vajk (szt. István) kereszteltetése (Benczur Gy.), László magyar királynak a keresztes hadak fővezérsége felajánlatik (Weber Ferencz), Bethen Gábor fejedelem tudósai körében, A lefejezett Hunyadi László, anyja Szilágyi Erzsébeth és arája Gara Mária által siratva (Madarász Viktor), V. László és nagybátyja Cillei Ulrik, Kun László (Than Mór), A mohácsi ütközet, Szent Erzsébet (II. András leánya), Thököli Imre menekülése, Dobozy, Dugovics Titus hősi halála (1456. július 21-én), Zrinyi Ilona a vizsgálobírótság előtt, Az egri nők stb. stb.

Pantheonja a magyar herosoknak. Lefestve látja az ember a magyar nemzet hol bukásában tragikus, hol győzelmében dicső jeleneteit. Honszeretet és önfeláldozás, ármány és gyűlölet, szeretet és szerelem, bukás és diadal mint megkövesült emlékek beszélnek a multról hol örömet, hol bánatot.

Ugy tekinthető e képtár, mint a nemzet történetének illusztrálása. Csakhogy, míg az írott történet haloványabban rajzol, itt az alakok, eleven színekkel festve, élnek.

A IV. teremben főképp életképek, az V-ikben élet- és tájképek, a VI-ikban az uralkodók képei vannak, a többiek vegyes történelmi rajzok.

A muzeumnak zoologiai gyűjteménye hét termet foglal el. Külön-külön termekben vannak az emlős állatok, madarak, halak és hüllők. Igen szép a rendszere és osztályozása s dicsőre méltó a gondozása. Egy rövid óra különben alig elégséges a rendszeres áttekintésre s így az átutazónak meg kell elégednie csak egy futó pillantással.

A technologiai iparmúzeum szép haladását tünteti fel az ipar fejlődésének s hiszem, hogy egy szakavatott ember tudna arról érdekes ismertetést közölni.

A fűvészkeret és üvegfestészeti kiállítás is röviden megtekintettük s én most itt átsiklom rajta, hogy Munkácsi Mihály legújabb festményéről is említést tegyek.

Pesten ez már nem volt újdonság, mint-hogy hetek óta ki van állítva, hanem nekünk igen is az volt, miután mi még az első képet sem láthattuk; annál inkább ohajtottuk meglátni ezt. A képzőművészek gyönyörű csar-

nokában volt kiállítva a festőművészet legújabb és legkitűnőbb produktuma: „Krisztus a Kálvárián.”

Előre nem lepett meg. Hiszen ezek csak emberek, mint mi magunk. Azután fokozódott egyre bálmulatom, a mint reflektálni kezdtem arról, hogy miben áll az igazi művészet. Az életet festeni úgy, a mint van.

Krisztus „kiszenvedett” alakja tűnik elő a szemlélőnek mindjárt beléptekor. Arczán a halál fátyola, szemeiben oda tapadt áhitat. A keresztt alatt egy nő kezét homlokára s a kettőt Krisztus összeszegzett lábaira nyugosztva, busul. Szemeinek árja már kiapadt, de fájdalom fokozódott.

Mellette fiatal leány, dus szőke hajzattal; kezeibe rejtve arczát, sir. Ezeknek lábainál a római katona lándzsával kezében a földön ül, merőn szegezve szemeit Jézusra.

Előtte János apostol piros palástban csüggedten áll.

A hóhér munkáját bevégezte; a létrával vállán, közönyösen, hideg arc kifejezéssel, kezében egy bárdal, övében harapófogóval indul el a térről. Munkáját elvégezte; szíve nincsen; ő csak kötelességét teljesítette; nem bán semmit.

A kép halfelől legelső alakja egy hirnök. Rémülve fut tudatni, hogy „befejeztetett”. Egy lovas főpap szánakozva tekint vissza az áldozatra. Két pap gyalogol mellette; egyik lesütötte fejét; gondolkodni és busulni látszik. A másik haragszik érette s dühösen kiabál rá.

Korlát választja el mindezeket a nagy tömegtől; a korlátot egy ember tartja keményen. A zsidók erőszakoskodnak a korlát mögött; meglátni az áldozatot. Guny és szitok mindeniknek arczán.

A két gonosztevő fájdalmasan szenved; egyiknek feje lehajtva, a másik kissé Jézus felé fordult.

Az ég gýaszba borult; a kövek megrepedeztek.

A kép úgy van felállítva, hogy hátul tükörből látható. Az alakok itt még jobban kidomborodnak.

A kép egy egész faloldalt foglal el; világot felülről nyer.

Ezek volnának röviden előadva, a mit Pesten láthattunk.

Magának a városnak külső megismerése is igen fontos volt reánk nézve. A Dunapartnak, Sugárutnak, a budai várnak, királyi palotának sokszor hallottuk hírét. Szemtől szembe láttuk mindeniket.

A Dunasor általában, magas palotáival, czirkáló hajóival, szép szobraival — úgy látszik — kedvesen vonzott magához, mert mindegyre csak ott leltük magunkat. Budára akaratom ellenére is annyit kellett járnom, hogy a lánczvidéknél a pénztárosnak is szemet szurt s ajánlatot tett, hogy folyamodjam kedvezményért a m. kir. közlekedésügyi

Gombos még egyszer végig tekintett szerettein s aztán szemét lehunyva, meghalt.

— Az ég legyen kegyelmes iránta — suttogá az öreg asszony.

Az öreg Törös és az ifjak könyezve állották körül a megtért bűnös hült tetemeit.

* * *

Három hó múlva Törös Sándor oltárhoz vezeté Gombos Juliskát. Az esküvő a gyász miatt csendben folyt le. Juliska sohasem tudott meg semmit atyja bűneiről, s így emléket tisztán, szeplőtelenül megőrzte keblében. Térték, a kuruzslónőt nem lehetett rá venni, hogy a háznál maradjon, nem tudott megvalni csodás kertjétől. Most is ott lakik a hegyek között s csodaszereivel áldása a vidéknek. Steiner a városban értesülve Gombos haláláról, titkát magával vive, elutazott hazájába, s így Gombos emléke tisztán maradt. Törös Sándor a nevével kapott dus vagyont arra fordítá, hogy a helységben iskolát építtetett rajta. Nem akart egy fillért sem használni azon vagyonból, mely bűnök árán szerezte. Gombos haláláról azután is sokat beszéltek a falusiak, és sohasem senki sem gondolt arra, hogy az lehetett nem véletlen is. Csupán egy ember sejtette ezt, s az pedig hallgatott.

minisztériumhoz, mert így bizony sokba került a hidvám.

A folyamodványra két forintos bélyeg kellett volna; nem voltam hajlandó. Gondolkoztam, hogyan lehetne átszökni; de hát nagy patak a Duna.

Nem volt utlevél, mivel tovább mentem. Hiába kértem két hó óta. Egy jó ember megszánt. Kovács Albert theologiai tanár és a marosvásárhelyi kerület országgyűlési képviselője szíves volt a belügyminisztériumnál kieszközölni, hogy az ő felelősségére megyei felterjesztés nélkül is kaphattam — utilaput. Hálaannak és köszönetemnek e helyen is kifejezést kívánok adni a képviselő urnak szives fáradságáért. Így az ügy meg lett nyerve. Sátorfámat vihetttem tovább.

Pestről igen kedves és — hiszem — maradandó emlékekkel indultunk Bécsnek.

Plane kollegámmal feltettük magunkban, hogy legyen Bécs akármilyen szép: nem fogjuk szeretni; legalább nem úgy, mint Pestet.

Irodalom.

Csikmegye földrajza a földrajz elemeivel. A miniszteri tantervnek megfelelően a népiskolák III. osztálya számára írta Józsa Sándor tanító. Ára 35 kr. Gyergyó-Ditrő. Szerző tulajdona. 1884.

(Folytatás.)

A történeti részletekkel, melyek egyik-másik helység ismertetését kiegészítik, szintén másképp kellene nézetem szerint bánni, úgy, hogy a történet ne elegyítessék, legalább ne ily nagy mértékben, a földrajzi leírásba, mi által azt mondhatnám, hogy sokszor a földrajzot megcsaljuk: úgy teszünk, mintha öt tanítanók, pedig tulajdonképpen történeti oktatást adunk; hanem hagyjuk a történeti közlendőket a megye földrajzi megismertetése utánra külön részletnek, oly részletnek, mely nem dirib-darab historiát nyújt, hanem a mely csakugyan a megye történetét képezi, nem terjedelmesen ugyan, de a nevezetesebb eseményeket mégis felölöl összefüggő egészben. Miként gondolom én azt, a miről itt szólok, álljon itt ennek feltüntetésére Csikmegye történetének hamarában papírra vetett következő vázlat: Csikmegye székely lakossága ősrégi időben telepedett itt le, a vidék akkor még vad rengeteg, ez által feltételezett életmód. Régi időben nem voltak katólikusok a csiki székelyek, hanem pogányok, mégtérés a keresztény hitre, később átakarják terelni a reformációra, e miatti harc, a somlyói bucsu eredete, többször beütnék a tatárok, csataképek az ezekkel való háborúskodásból, némi helységet a háborúk elpusztítanak (Czibretálva); a megye régebben nem volt megye, hanem szék, főtisztviselője királybíró; mikor Mária Terézia volt a király, határőrökké tették a lakosságot, ez nem ment könnyen, a mádfalvi veszedelem; a határőrség megszűnik az 1848-iki eseményekkel, ezekben való szereplése a megyebeli embereknek, nyergesi csata.

Annál, a mit idáig kifogásoltam, jelentékenyebb az, hogy az egyes részletek különös tanmenete nem az, a mit az összehasonlító földrajzi módszer kíván, pedig napjainkban a földrajznak akár könyvben, akár tanításban való tárgyalásánál ez a módszer van legjobbnak elismervé. Az összehasonlító földrajzi módszer lényege abban áll, hogy az anyag taglalásában iparkodunk az egyes részletek közti okbeli összefüggést kiűntetni, vagy más szóval az anyagot okbeli összefüggésben tárgyalni. Hogy mi teszi a földrajzi anyagban az okbeli összefüggést, erre a kérdésre a legtalálósabban vélek megfelelni, ha további kérdésbe teszem: mi teszi, hogy a Maros és Olt eredése után arra foly, a merre; nem a vidék függélyes tagozatának minősége, a hegyek fekvése, a völgy iránya és lejtése-e? hogy Csikmegyében a falvak ott fekszenek tömegesen, a hol fekszenek, mi adott erre okot egyéb, mint a föld felületének olyan alakulata, a milyennek látjuk? hogy a baláni ember bányász, a gyimesi baromtenyésző, a gyergyóremetei tutajos, a kozmási földművelést űző, mi tette azt ismét más, mint az illetők lakhelyének földfelületi viszonya? Meg van az okbeli

kapocs tehát a föld felületének tulajdonsága között, meg van a felület tulajdonsága és a közt, a mit a föld létre hoz; még az ember is az anyaföldben gyökerezik nemcsak testi szervezetére, de életmódjára s így eszmekörére, érzületvilágára, jellemére, műveliségi állapotára nézve is.

Ezekből érthető, hogy az okszerű földrajztanításban a földfelület természeti viszonyainak ismertetése a fő és az első, a politikai földrajz pedig csak erre következhetik, mert ennek adatai amabtan birják alapjokat. És ezt nem cselekedte Józsa Sándor az ő földrajzi könyvében, sőt egészen mást cselekedett, a járásoknál mindig a politikai részt ismertet először, azután tér át a földfelület természeti viszonyainak ismertetésére. Menetét az ily elvek szerinti földrajztanításnak így jelölhetjük ki: a földterület kikerekítése, hegységek, erre a vizek, mint melyek létökre, irányukra a hegységektől függenek; hegy, víz, völgy befolyással van az éghajlat minőségére, következik tehát ez; az éghajlatra a termények, erre az emberek foglalkozása, társadalmi, műveltségi állapota.

(Vége következik.)

Különfelek.

— Háromszék megye erélyes alispánja a napokban a főmérnök társaságában a kézdí-vásárhelyi szeszgyárakat egészségügyi szempontból megvizsgálta s azok nagyobb része nem felel meg a szabályoknak, többen pénzbírsággal sújtattak.

— A Kézdí-Vásárhely városi és vidéki kórház iránt a vidék is kezd napról napra több érdeklődést mutatni. Az orbai veres kereszt egylet járt jó példával előre, midőn elhatározta, hogy a kórház javára egyhangversenyt fog rendezni. Mindenesetre igen szép jele ez a kovásznai és vidéki intelligens közönség humanus gondolkodásának, s mi nem mulaszthatjuk el ezért legnagyobb elismerésünknek kifejezést adni. Vajha a vidéki többi főkegyletek is követnék a szép példát, s elismerve azt, hogy ezen intézmény nem csupán Kézdí-Vásárhely városé, hanem egy közös kincs, melynek fenntartására a vidéknek is áldozni kell: igyekeznének összetett erővel virágoztatni hozni az emberbaráti szeretet és dicső művét! A Kovásznán f. hó 22-én rendezendő hangverseny programja a következő: 1. Quartett, éneklő a zágoni dalárda. 2. Felolvas ifj. Dobai János ur. 3. Zongorán játszanak 4 kézre br. Szentkereszt Irén és gr. Mikes Eliza urhölgyek. 4. Vonókettős, játszáka Finta Géza és Dr. Póka Dezős urak. 5. Szaval Cseh Lajos ur. 6. Zongorán játszik br. Szentkereszt Irén urhölgy. 7. Quartett, éneklő a zágoni dalárda. Hangverseny után táncz. Szünidő alatt tombola avagy kisorsolás. Tombolára alkalmas apróságokat hálás köszönettel elfogad és felülfizetéseket hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

— Kósa István altorjai orvos, széles körben ismert és kedvelt férfi, elhalt. Teme-tése folyó hó 7-én ment végbe közrészvét mellett. Béke poraira!

— Horváth Cyrill nagyhirű tudós, akadémiai tag, m. kir. tudomány-egyetemi ny. rendes tanár, aranymisés áldozó pap, folyó hó 5-én szélhűdés következtében Budapestben munkás élete 81-ik évében meghalt.

— Jubileum. A brassói ág. hitv. evang. magyar egyház folyó hó 2-án tartotta temploma százéves fennállásának ünnepét. Dél-előtt istentisztelet volt, melyen képviselve voltak az összes ottani egyházak és különböző hatóságok. Este fényesen sikerült hangverseny volt, melyet táncz követett.

— Benedek András pákai születésű szita-kérekfaragó, a bereczki erdőben életunamból felakasztotta magát.

— „Fővárosi Szemle” ezimmi szépirodalmi és társadalom-politikai hetilap indult meg Budapestre; szerkesztője Ábrányi Emil, a jeles költő, ki az első számot is változatos tartalommal állította össze.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

A brüni kis lutri.

H u z á s november 5-én.

62. 81. 34. 89. 69.

Sz. 3689—1884.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kvásárhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy kvásárhelyi Jancsó Rebeka végrehajtónak néhai Jancsó Mátyás hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 43 frt 24

kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kvásárhelyi kir. törvényszék területén levő, kvásárhelyi határon fekvő, a K.-Vásárhely—kantái 1015. sz. tjkvben A + 2197. hr. sz. ingatlanra 600 frt, a 369. sz. tjk. 2176. hr. sz. ingatlanokra az árverést megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi december hó 9-ik napján délelőtti 9 órakor K.-Vásárhely községben a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az

ingatlanok becsárának 10%-át telekkönyvi testenként készpénzben vagy az 1881. évi LX. törv.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnak 1884. évi auguszt. hó 30-án tartott üléséből.

Kézdi-Vásárhelytt,

a csernátóni utcában 438. szám alatt

a Bakk Pálné-féle épület
beltelek

örök áron szabad kézből

ELADÓ.

Tulajdonossal 8 napig értekezhetni a

„Szarvas“-féle vendéglőben Csizsár

Sándornál.

2—2

„Szerencsi-féle család kávé“

a kedvenc italunk felülmúlhatlan pótolmánya, rövid idő alatt számos barátnőt és barátot szerzett. Ezen eredmény különben is természetes, a menyinyben a kávé nemcsak olcsóbb, hanem zamatosabb, táplálékonyabb és egészségesebb is lesz, ha három kanál valódi szemes kávéhoz egy kanálnyi

„Szerencsi-féle család kávé“

vétetik.

Igen tisztelt asszonyág!

Sziveskedjék fenti állítás alaposságáról meggyőződést szerezni és a

„Szerencsi-féle család kávé“-val

kísérletet tenni.

Néhányszori használatba vétele után azon meggyőződésre fog jutni, hogy a legjobb kávépótlék a

„Szerencsi-féle család kávé“

mely a legtöbb fűszerüzletekben és pedig faládécskákbán 10, 15, 20 krjával, csomagokban 3, 4, 5 krjával kapható.

1—15

TERNO.

A lutrinak bukni kell és bukni fog.

Éljen Csekefalvy Ilona

ő nagysága KASSÁN, főutca 86. szám alatt.

Mint szegény falusi női szabó, nőm és beteg gyermekeim több éveken keresztül a legnagyobb igényben voltunk; utolsó ünnepi felöltömet adtam el, hogy ezen anyyira híres asszonyságnak jó tanácsáért folyamodjam azt követhesem, mi sikerült is.

Éljen, éljen sokáig!

az első tételre nyertem egy felette

nagy ternót

a brünni huzáson 15. 31. 51. számokkal. Boldog vagyok és szerencsés, ajánlom őt mindenkinek szívéből.

Kelt Skelny, utolsó posta és kerület Nagy-Merénes, Morvaország. Válaszra 3 drb 5 kros bélyeg melléklendő.

Bukovszky János,
női szabó.

TERNO.

Kötelességemnek ismerem a nyilvánosság előtt közzé tenni, miszerint egy ternót nyertem

Csekefalvy Ilona

asszonyág tanácsára (lakik KASSÁN, fő-utca 86. sz. I. emelet) és pedig az első betételre a f. évi szeptember hó 25-én tartott budapesti huzáson

84. 56. 75. számokkal.

Miután ezen szerencsémnek fennnevezett jótövömnek köszönöm, a nyilvánosság előtt mondom érte forró hálaköszönetet, és ajánlom ezen nemes keblű urnót mindenkinek figyelmébe.

A hozzá intézendő levélbe 3 darab 5 kros postabélyeg csatolandó.

Aszód, Pestmegyében, 1884. október 3-án.

Olajkár Sándor,
uradalmi kulesár.

2—3

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

SÉTA-, MENYASSZONYI- és HÁZI-RUHÁK
(TOILETTEK)

a legújabb divat szerint,

gyorsan és mérsékelt áron készülnek

32—50

Kovácsnai és Keresztesy

NŐI DIVAT-TERMÜKBEN. — BRASSÓ (főtér).

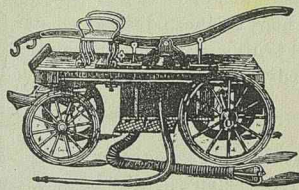
Ugyanott nagy készletben lévő kész esőköpenyek, kabátok és télfelsők, részint megrendelhetők, mivel köpeny- és kabát-posztók (sima és ottomán), Peluchók, Chenillia, Toll- és Skongs-diszek nagy készletben vannak; ugy-szintén Selyem. Satin-merveilleusok és faillek, Selyem és Pamut, Bársony sima és brocat ruhakelmék, Beige (Changeant) francia Chachemirok, női posztók és flanellek fekete és minden színben, továbbá karmantyuk (muff), posztó-kalapok és minden diszitó és pipere-czikkék

kivételes olcsó áron kaphatók.

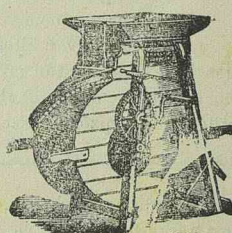
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

WASS és RIEMER

36—52

vaskereskedése,
gazdasági gépek,
FECSKENDŐK,
tűzőtő szerelvények és
harangok
állandó gyári raktára
és kiállítás

Sz.-Udvarhelytt.

Mint hazánk leghírnevesebb és megbízhatóbb gyárosainak képviselői, ajánljuk a következő, nagy választékban készletben levő gazdasági gépeket, eszközöket és szerelvényeket:

Soproni Seltenhofer Frigyes és fiától: tűzi fecskendők, tűzőtő-szerelvények és harangokat.

Budapesti Grossmann és Rauschenbachtól: kitűző, legjobb szerkezetű kézi, löreji járgányos cséplőgépek és rostákat.

Budapesti Brogle Józseftől: konkolyválasztó trienrők, szórórösták és kukuricizamorzsolókat.

Mosonyi Kühne Edétől: Hungaria Drill sorbavető gépek, lokapák, ekék és boronák, szecska- és répavágó gépeket.

Budapesti Kotz Páltól: szecska-, répavágók, rostáló-, daráló-, vető-, boronáló- és összes ekéit.

Továbbá: Angolhon legelső gyárosa lincolni Clayton és Shuttleworthtól: gőzcséplők- és mozgonyokat. — Bécsi Tanczos Rezsőtől: tűz és betörés ellen biztos pénzszekrényeket.

Mindezen elősorolt gazdasági gépek, tűzi fecskendők, tűzőtő szerelvények és harangokból nagyválasztékú raktárt tartván, felhívjuk a nagyérdemű gazdaközön-séget annak megtekintésére. Gépeink könnyű járása, szolid szerkezete és célszerű használhatóságáról mindenki személyesen meggyőződhetik, mire nézve készek vagyunk a felelősséget elvállalni. — Magunkat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlván, kérjük minél gyakoribb megbízásait.

Kiváló tisztelettel
WASS és RIEMER.